Interreg
Slovensko – Česko

Spolufinancovaný Európskou úniou

FOND MALÝCH PROJEKTOV ER BBK
EUROREGIÓN BÍLÉ - BIELE KARPATY

OBNOVA OSVETLENIA KAPLNKY KLÁŠTORA VEĽKÁ SKALKA

CEZHRANIČNIČNÁ SPOLUPRÁCA
FARNOSŤ SKALKA NAD VÁHOM
OPATSTVÍ STARÉ BRNO ŘÁDU SV. AUGUSTINA

Spojením týchto dvoch miest vzniká jedinečné cezhraničné partnerstvo, ktoré spája:

- duchovné dedičstvo Slovenska a Moravy,
- spoločné kultúrne tradície a pútnické akcie,
- a predovšetkým priestor na stretávanie ľudí, výmenu skúseností a budovanie spoločnej európskej identity.

SKALKA
PUTNICKÉ MIESTO

ČO VIEME O SKALKE PRI TRENČÍNE...

- je to pútnické miesto spojené so životom a pôsobením pustovníkov sv. Andreja-Svorada a sv. Beňadika
- sv. Andrej-Svorad a sv. Beňadik boli svätorečení v roku 1083 a spolu so sv. Štefanom, sv. Imrichom a sv. Gerhardom boli prvými svätými v Uhorsku, ktorých kanonizácia je zdokumentovaná
- svätorečenie sa uskutočnilo slávnostným vyzdvihnutím ich pozostatkov z hrobu a ich uložením na oltár v chráme sv. Emeráma v Nitre dňa 16. júla 1083 za prítomnosti kráľa Ladislava
- najstaršia stredoveká próza písaná po latinsky, ktorá hovorí o slovenskom prostredí - okolí Nitry a Trenčína - je legenda o živote sv. Andreja-Svorada a sv. Beňadika. Napísal ju päťkostolský biskup Maurus na základe výpovedí sv. Beňadika a opáta Filipa v rokoch 1064 - 1070
- najstaršie zobrazenie sv. Andreja-Svorada pochádza od biskupa Maura, ktoré nechal vytesať na hlavicu stĺpa katedrály v Pécsi v 11. storočí
- úcta k našim svätcom sa rozšírila zo Slovenska do susedných krajín - na Moravu, do Sliezska, Čiech, Poľska, Maďarska, ba aj do západnej Európy
- unikát na Slovensku: vchod do kaplnky jezuitov na Veľkej Skalke je cez prírodnú jaskyňu vymytú vo vápencovej skale
- najstaršie podlahové kúrenie v strednej Európe – hypokaustum, mali vybudované benediktíni vo svojom kláštore na Veľkej Skalke už v 15. storočí
- v Clevelende (štát Ohio) stojí kostol a benediktínske opátstvo zasvätené sv. Andrejovi-Svoradovi
- v Indonézii na ostrove Timor je zásluhou pátra V. Lechoviča, misionára SVD postavený kostol k úcte sv. Andreja-Svorada od roku 1972.

SKALKA PRI TRENČÍNE NAJSTARŠIE PÚTNICKÉ MIESTO NA SLOVENSKU

17. júl sa na Slovensku už vyše 900 rokov slávi ako sviatok svätých Andreja-Svorada a Beňadika a patrí k najstarším slovenským sviatkom. Na Skalku prichádzali procesie a púte z celého Považia, z Moravy a Sliezska. Dnes Skalku navštevujú pútnici a turisti z celého sveta.

1022

odhadovaný príchod Svorada na Slovensko (Zoborský kláštor v Nitre). Prijal rehoľné rúcho a meno Andrej a ako benediktín začal pustovnícky život. Pridal sa k nemu jeho žiak Beňadik. Prvá písomná zmienka o jaskyni na Slovensku je práve o jaskyni na Skalke, v ktorej títo mnísi žili.

1083

svätorečenie Andreja-Svorada a Beňadika.

1208

prvá písomná zmienkach o kostolíku zasvätenom svätému Beňadikovi postavenom v románskom slohu.

1224

založenie benediktínskeho opátstva na Veľkej Skalke biskupom Jakubom I. Benediktíni tu pôsobili približne 300 rokov. V 14. – 15. storočí bola Skalka pri Trenčíne významným duchovným a knižným centrom stredného Považia.

1520

Juraj Thurzo (starý otec neskoršieho palatína Juraja Thurzu) dal na jeho mieste vybudovať kaplnku. Rodina Thurzovcov prechádzala na kočiari ťahanom koňmi okolo Skalky. Kone sa splašili a hnali sa priamo ku strmej skale nad Váhom. Po prosbe a modlitbe cestujúcich v kočiari sa kone zastavili nad strmou priepasťou pri kostole malej Skalky a rodina bola zachránená.

1644

Skalku prevzali Jezuiti. Počas svojho pôsobenia prebudovali benediktínske opátstvo, zrenovovali a rozšírili zničený kostolík na Malej Skalke do dnešnej podoby a pristavili dve veže.

1665

veľká púť veriacich z celého okolia na Skalke s prosbami o Božiu pomoc v obrovskom suchu, kvôli ktorému hrozil hlad a bieda. Bohatý dážď potom skropil celé Považie.
Po mnohých podobných udalostiach vznikli medzi ľudom legendy a svätý Beňadik bol nazývaný ochrancom Považia.

SKALKA PRI TRENČÍNE NAJSTARŠIE PÚTNICKÉ MIESTO NA SLOVENSKU

1773
zrušenie Rádu jezuitov. Jezuiti musia Skalku opustiť. Kláštor na Veľkej Skalke sa nedokázal ochrániť pred vpádmi vojakov a zubom času. Od 18. storočia z neho ostali len ruiny...

1924
slávnostná posviacka obnoveného kostola a novej útulne pre pútnikov nitrianskym biskupom Karolom Kmeťkom, za účasti biskupa Jána Vojtaššáka, mnohých osobností a asi 30 tisíc pútnikov. Skalka bola svojim významom prirovnaná k pútnickým miestam ako napr. Lurdy vo Francúzsku.

1990
pokus o obnovu Skalky – zdevastovanej totalitným režimom – frátrom Martinom, jediným benediktínom žijúcim na Slovensku. Sníval, aby kláštor na Skalke ožil a znova sa stal sídlom benediktínov na Slovensku. Žil na Skalke ako skutočný pustovník, strážil kláštor a zachraňoval to, čo zostalo.

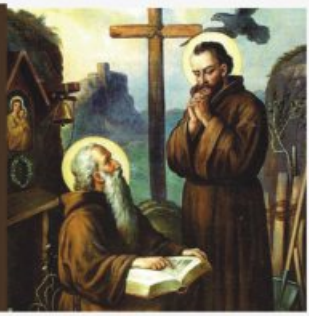
2011
zriadenie Neinvestičného fondu Beňadik na podporu a rozvoj pútnického miesta Skalka pri Trenčíne.

2016
vyhlásenie pútnického kostola na Malej Skalke za diecéznu svätyňu.

2022
tisíc rokov po príchode svätého Andreja-Svorada na naše územie – vyvrcholenie Národného stretnutia mládeže T22. (31. 7. 2022)

2024
800. výročie podpísania zriaďovacej listiny Benediktínskeho opátstva na Skalke. Podpísal ju Jakub I. – nitriansky biskup

ŽIVOT
SV. ANDREJA-SVORADA A SV. BEŇADIKA

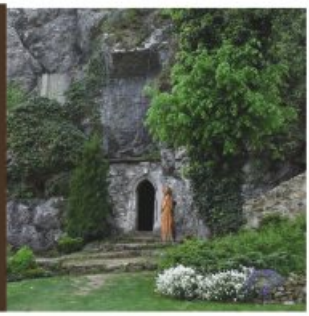
Skalka pri Trenčíne, pútnické miesto, je spätá so životom sv. Svorada-Andreja a sv. Beňadika, ktorých život poznáme z legendy Život svätých pustovníkov Svorada vyznávača a Beňadika mučeníka, ktorú napísal ich súčasník, blahoslavený biskup Maurus v rokoch 1064-1070.

Na Skalku prišli z Benediktínskeho opátstva sv. Hipolita z Nitry. Svätý Andrej-Svorad žil veľmi prísnym asketickým životom. Tri dni v týždni nejedol celkom nič, pil len vodu. Biskup Maurus hovorí o tom, že na začiatku pôstu si vyžiadal od opáta 40 orechov a spokojný s touto potravou s radosťou očakával deň svätého Vzkriesenia. Po každodennej práci, ktorá spočívala v klčovaní lesa a učení pospolitého ľudu, si pripravil nočný odpočinok, ktorý sa mohol nazvať trýznením. Dubový klát používal na spánok. Okolo hlavy mal drevenú obruč, na ktorú pripevnil zo štyroch strán štyri kamene. Ak mu hlava klesla, hneď ho udrel kameň, zobudil sa a modlil sa.

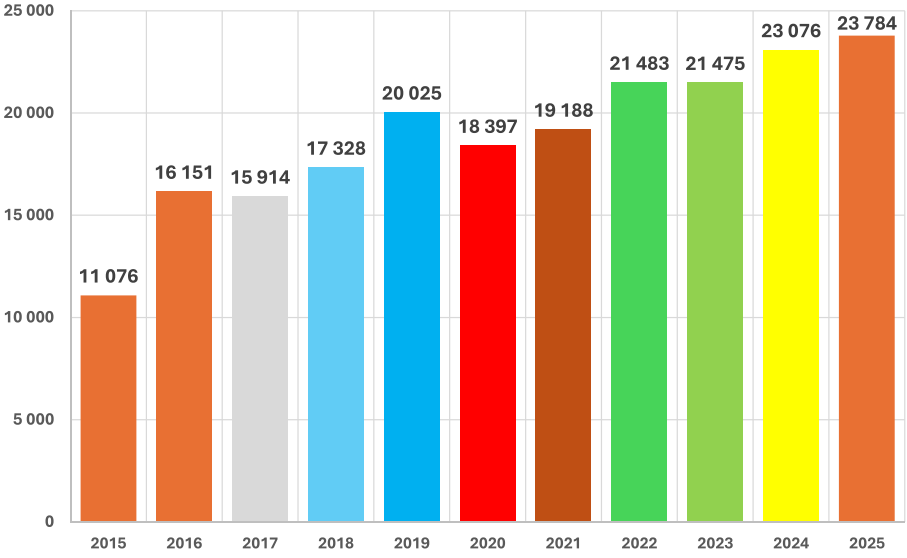
Keď Andrej cítil, že sa mu blíži koniec života, poslal po opáta Filipa. Keď mŕtve telo zobliekli, našli na ňom reťaz, ktorá sa hlboko zaryla do tela. Svorad zomrel okolo roku 1030. Pozostatky sú uložené v Nitrianskej katedrále sv. Emeráma.

Sv. Beňadik bol žiakom sv. Andreja-Svorada. Po smrti svojho učiteľa sa rozhodol bývať na tom istom mieste. Tri roky podľa jeho príkladu viedol veľmi prísny život. Tu ho prepadli zbojníci, zviazali ho a hodili do rieky Váh. Ľudia dlho hľadali jeho telo, ale bez výsledku. Zbadali však, že orol cez celý rok sedával na brehu Váhu a niečo pozoroval. Našli telo sv. Beňadika, ktoré bolo po roku neporušené. Telo sv. Beňadika pochovali tiež v Katedrálnom chráme sv. Emeráma v Nitre. Miesto jeho hodenia do Váhu ukazuje dvojvežový kostolík na Malej Skalke zasvätený obidvom svätcom.

NÁVŠTEVNOSŤ
NA SKALKE – KLÁŠTORE V ROKOCH 2015 - 2025

rok	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
počet návštevníkov	11 076	16 151	15 914	17 328	20 025	18 397	19 188	21 483	21 475	23 076	23 784

PODUJATIA
SKALKA 2025

SKALKA PÚTNICKÉ MIESTO

PODUJATIA PÚTNICKÉHO MIESTA SKALKA 2025

Diecézna svätyňa sv. Andreja-Svorada a Beňadika je JUBILEJNÝ CHRÁM »

SKALKA 2025 • PODUJATIA

MAREC

30. 3. ..... **11.00 • JUBILEUM ZDRAVOTNÍKOV A CHORÝCH**
Hl. celebrant **Mons. Peter Beňo**, nitriansky pomocný biskup

APRÍL

5. 4. ..... **13.00 • Otvorenie Kláštora pre verejnosť**
14. 4. ..... **19.00 • JARNÁ PÚŤ UNIVERZITNÉHO PASTORAČNÉHO CENTRA V TRENČÍNE** k patrónom UPC
27. 4. ..... **15.00 • PÚŤ K BOŽIEMU MILOSRDENSTVU**
16.00 • Slávnostná sv. omša, hl. celebrant **Mons. Pavol Zahatlan**, farár Nitra – Horné Mesto, trenčiansky archidiakon

MÁJ

4. 5. ..... **15.00 • SKALKOHRANIE** – zábavný program pre rodiny s deťmi v Kláštore na Veľkej Skalke
7. 5. ..... **16.00 • 9. výročie posviacky** Diecéznej svätyne sv. Andreja – Svorada a Beňadika
23. 5. ..... **19.00 • NOC KOSTOLOV – KLÁŠTOR** – koncert **Simy Magušinovej**
31. 5. ..... **14.00 • PÚŤ KU GUADALUPSKEJ PANNE MÁRII – prosby a poďakovania za dar dieťaťa**
16.00 • Slávnostná sv. omša, hl. celebrant **vdp. Peter Čiečko**, poverený pastoráciou rodín v Nitrianskej diecéze

JÚN

9.–14. 6. Výtvarno-literárne sympózium **ORA ET ARS – SKALKA 2025** (18. ročník)
16. 6. ..... **10.30 • PÚŤ ZDRUŽENIA KRESŤANSKÝCH SENIOROV**
Hl. celebrant **Mons. Peter Beňo**, nitriansky pomocný biskup
21. 6. ..... **16.00 • PÚŤ RODÍN TRENČIANSKEHO DEKANÁTU** – organizuje Centrum pre rodinu Trenčín

JÚL

12.–16. 7. Púťnická konferencia **NOVÉ SVITANIE**
17. 7. ..... **14.30 • PÚŤ NA SVIATOK SV. ANDREJA-SVORADA A BEŇADIKA**
16.00 • Slávnostná sv. omša, hl. celebrant **vdp. Jozef Rčonca OSA**, farár Brno – Staré Mesto, augustiniánske opatstvo
16.–18. 7. **DUCHOVNÁ OBNOVA V DIECÉZNEJ SVÄTYNI** – pod vedením pátrov augustiniánov
19. 7. ..... **15.00 • Slávnostná vernisáž 18. ročníka sympózia ORA ET ARS – Skalka 2025** (Kláštor Veľká Skalka)

19.–20. 7. HLAVNÁ PÚŤ
19. 7. **19.00** hl. celebrant **Mons. Viliam Judák**,, nitriansky diecézny biskup
20. 7. **10.30** hl. celebrant **Mons. Jonáš Maxim**, prešovský arcibiskup metropolita

25.–27. 7. **15.00 • DUCHOVNÁ OBNOVA MANŽELSKÝCH PÁROV**, pod vedením **vdp. Antona Solčianskeho**, výpomocného duchovného v Skalke nad Váhom

AUGUST

21.–24. 8. **DOMa NA SKALKE** – Stretnutie mladých na Skalke pri Trenčíne
24. 8. **11.00 • Ukončenie stretnutia mladých sv. omšou**, hl. celebrant **Mons. Viliam Judák**, nitriansky diecézny biskup
29.–30. 8. **19.00–22.00 • NOČNÉ PREHLIADKY KLÁŠTORA NA VEĽKEJ SKALKE**
27. 8.–31. 8. **OTEC A SYN** – spoločný dobrodružný a zážitkový pobyt pre otcov a ich synov.

SEPTEMBER

15. 9. ..... **15.30 • PÚŤ K SEDEMBOLESTNEJ PANNE MÁRII NA KLÁŠTORE**
16.30 • Slávnostná sv. omša, hl. celebrant **vdp. Wiesław Zając OSPPE**, farár Trnava – Tulipán
21. 9. ..... **15.00 • PÚŤ FOLKLORISTOV – s poďakovaním za úrodu,**
16.00 • Slávnostná sv. omša, hl. celebrant **vdp. Jozef Vlasák**, farár Obyce
28. 9. ..... **11.00 • PÚŤ ZDRAVOTNÍKOV** – hl. celebrant **vdp. Prof. Ján Ďačok SJ**, teológ Apoštolskej penitenciárie

DECEMBER

12.–14. 12. **DUCHOVNÁ OBNOVA MUŽOV** – pod vedením **vdp. Antona Solčianskeho**, výp. duchovného v Skalke n. V.

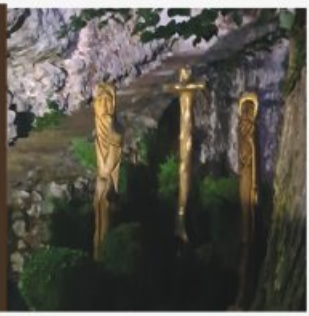
OTVÁRACIE HODINY KLÁŠTORA V ROKU 2025

APRÍL	sobota – nedeľa ..... 15.00 – 17.00 hod.	1. – 15. SEPTEMBER	utorok – nedeľa ... 10.00 – 17.00 hod.
MÁJ	sobota – nedeľa ..... 10.00 – 17.00 hod.		
JÚN	utorok – nedeľa ..... 10.00 – 17.00 hod.	16. – 30. SEPTEMBER	sobota – nedeľa ... 10.00 – 17.00 hod.
JÚL – AUGUST	utorok – piatok ..... 10.00 – 17.00 hod.	OKTÓBER	sobota – nedeľa ... 10.00 – 17.00 hod.
	sobota – nedeľa ..... 10.00 – 19.00 hod.		

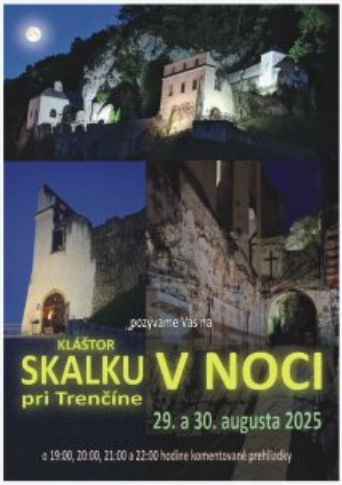
Každý deň sviatku omša v Diecéznej svätyni o 16.00 (v nedeľu aj o 11.00); 1 hodinu pred sv. omšou možnosť pristúpiť k sv. spovedi.
Každú prvú nedeľu v mesiaci o 11.00 sv. omša za dobrodincov; o 16.00 sv. omša za dar života a o 17.00 adorácia zakončená mariánskym veličaním.
Každú druhú sobotu v mesiaci Večer milosrdenstva (19.00 predmätka, 20.00 – 6.00 adorácia, 20.00–22.00 sv. spovedi).
Každú poslednú nedeľu v mesiaci o 11.00 sv. omša za zdravotníkov a ich rodiny.

Informácie na: www.putnickemiestoskalka.sk
Ďakujeme za každú podporu – IBAN: SK6609000000000041693685

NOČNÉ PREHLIADKY NA SKALKE

Návštevníci si radi pozrú Veľkú Skalku – kláštor aj za nočného osvetlenia, čo tomuto pútnickému miestu dáva zaujímavý pohľad a atmosféru. Akcia sa každoročne koná na konci augusta.

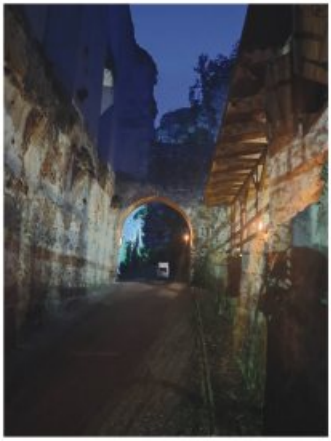

NOC KOSTOLOV NA SKALKE

Skalka sa každoročne pripája k akcii konanej v celej kresťanskej Európe v jeden deň. Projekt Noc kostolov vznikol v roku 1995 vo Frankfurte nad Mohanom. V roku 2005 sa rozšíril do Rakúska a v nasledujúcich rokoch sa etabloval v mnohých ďalších európskych krajinách.

V tento deň na Skalke vystupujú zaujímaví speváci, hudobné skupiny alebo divadelný súbor mládeže z dediny Skalka nad Váhom. Akcia je návštevníkmi vyhľadávaná, napr. v roku 2025 sa na vystúpení Simy Magušinovej zúčastnilo 700 návštevníkov.

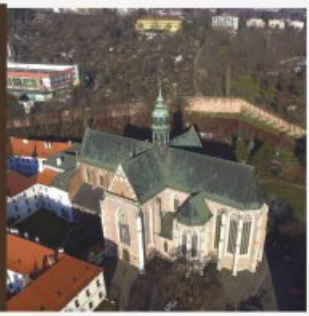

AUGUSTINIÁNSKÉ OPATSTVÍ

A BAZILIKA NANEBEVZETÍ PANNY MARIE NA STARÉM BRNĚ

Areál augustiniánského opatství s gotickou bazilikou patří k nejvýznamnějším památkám Brna i Moravy. Proslavil jej také G. J. Mendel, zakladatel genetiky, který zde žil a prováděl své pokusy.

Řád svatého Augustina

Řád (poustevníků) svatého Augustina vznikl roku 1244 spojením několika středověkých řeholních komunit papežem Inocencem IV. a rychle se rozšířil po celé Evropě. Do českých zemí pronikl již v 13. století; roku 1262 byli augustiniáni pozváni Oldřichem Zajícem do Zaječova a brzy poté působili také v Praze. Od roku 1346 jsou doloženi v Brně, kde markrabě Jan Jindřich roku 1350 založil velký klášter u sv. Tomáše a odkud se posléze přesunuli do dnešního starobrněnského opatství.

Spiritualita řádu vychází z učení sv. Augustina: člověk je povolán k hledání Boha, které se odehrává především v nitru, v kontemplaci a v životě lásky ve společenství. „Nepokojné je naše srdce, dokud nespočine v tobě," vyjadřuje Augustin, jehož myšlenka tvoří základ identity řádu i dnes.
Augustiniáni v Česku dnes tvoří Delegaci sv. Tomáše, která spadá pod generální vedení řádu. Delegace má dvě komunity: Klášter sv. Tomáše v Praze na Malé Straně a Opatství sv. Tomáše na Starém Brně.

Od cisterciaček k augustiniánům

Klášter cisterciaček založila roku 1323 královna Eliška Rejčka u staršího kostela Panny Marie. Nový gotický chrám byl vysvěcen roku 1333. Klášter byl v průběhu staletí několikrát zpustošen, vždy však obnoven. Roku 1782 jej Josef II. zrušil a již následující rok předal areál augustiniánům jako náhradu za jejich původní klášter u sv. Tomáše.

AUGUSTINIÁNSKÉ OPATSTVÍ

A BAZILIKA NANEBEVZETÍ PANNY MARIE NA STARÉM BRNĚ

Augustiniáni na Starém Brně
Augustiniáni vytvořili na Starém Brně významné centrum vzdělanosti. Působila zde řada osobností – mj. Pavel Křížkovský, Leoš Janáček či zejména Johann Gregor Mendel. Řád těžce postihla nacistická i komunistická perzekuce; po roce 1989 byla jeho činnost obnovena a klášter postupně opraven. Dnes zde žije mezinárodní komunita bratří, funguje živá farnost a Gymnázium Matky Dobré Rady, které nabízí biologicky zaměřené studium.

Bazilika Nanebevzetí Panny Marie
Historie kostela sahá k rotundě kolem roku 1000. Po několika přestavbách vznikl ve 14. století gotický chrám, považovaný za perlu moravské gotiky. Zakladatelka Eliška Rejčka je zde pohřbena, její hrob je označen korunou s iniciálou E. Roku 1987 byl chrám povýšen na baziliku minor.

Obraz Panny Marie Svatotomské
Hlavním pokladem je nejstarší česká desková Madona (13.–14. stol.), darovaná augustiniánům Karlem IV. roku 1356. Obraz byl od středověku uctíván jako ochránkyně Brna i Moravy a provázejí jej četné zázraky. Roku 1736 byl slavnostně korunován a umístěn do bohatého stříbrného oltáře, který se nachází v bazilice dodnes.

Sedmiramenný svícen
U vstupu stojí vzácný gotický mosazný sedmiramenný svícen z 15. století, jediný svého druhu v Česku, symbol sedmi darů Ducha svatého.

AUGUSTINIÁNSKÉ OPATSTVÍ

A BAZILIKA NANEBEVZETÍ PANNY MARIE NA STARÉM BRNĚ

Klášterní areál
Baziliku obklopují budovy někdejšího kláštera cisterciaček i pozdější augustiniánské stavby. Na jižní straně stojí barokní proboštství Mořice Grimma, dnes fara a sídlo opatství. Západní část vyplňuje klášterní park s rekonstrukcí Mendelova skleníku z roku 2020, postavenou na původních základech skleníku z roku 1854, kde Mendel prováděl své pokusy.
V zahradě najdeme také barokní průčelí kláštera z roku 1663 a pomník G. J. Mendela (1910). Na místě bývalého špitálu vznikla po roce 1805 nová budova prelatury s refektářem a knihovnou.

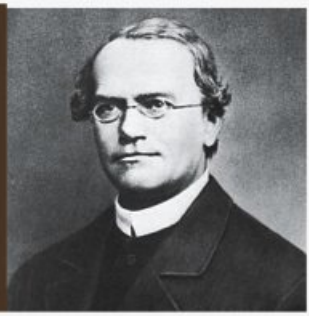
Refektář a knihovna
Refektář zdobí secesní výmalba z roku 1910 a monumentální plastika sv. Augustina. Barokní knihovna patří k nejkrásnějším na Moravě – má bohatě zdobené skříně, alegorické sochy a obsahuje téměř 27 000 svazků.

Muzea
V přízemí je **Mendelovo muzeum** Masarykovy univerzity s osobními předměty a rukopisy zakladatele genetiky. **Muzeum starobrněnského opatství** představuje bohaté sbírky řádu, včetně klenotnice s unikátní gotickou klenbou a liturgickými poklady.

Rajský dvůr a kapitulní síň
Patří k nejstarším částem kláštera (14. století). Gotická podoba křížové chodby byla poškozena Švédy roku 1645, část původních prvků je však dodnes patrná. Kapitulní síň si uchovala gotická okna a portál a dnes slouží kulturním akcím.

Půvab kláštera, zahrad i monumentální baziliky nabízí prostor k objevování historie, umění i duchovního rozměru.

OSOBNOSTI AUGUSTINIÁNSKÉHO KLÁŠTERA V BRNĚ

Gregor Johann Mendel (1822 - 1884)
Přírodovědec, biolog a zakladatel genetiky

Gregor Johann Mendel působil na Moravě jako augustiniánský řeholník a později opat augustiniánského kláštera na Starém Brně. Narodil se v Hynčicích (dnes součást obce Vrážné) na Novojičínsku v rolnické rodině. Jeho mateřským jazykem byla němčina, avšak plynně ovládal rovněž češtinu a celý svůj život spojil s Moravou.

Ve svých jednadvaceti letech vstoupil do augustiniánského kláštera v Brně, kde přijal řeholní jméno Gregor. O čtyři roky později byl vysvěcen na kněze. Roku 1868 se stal opatem starobrněnského kláštera, což byla nejvyšší a doživotní řeholní hodnost, blízká postavení preláta. Přestože nebyl univerzitním profesorem, získal si mezi vědci značný respekt díky svým výsledkům v oblasti šlechtění rostlin a meteorologie.

Mendel položil základy moderní genetiky. Zabýval se zákonitostmi dědičnosti a při křížení hybridních rostlin, zejména hrachu setého, sledoval přenos jednotlivých znaků mezi generacemi. Na základě pečlivého pozorování a statistického vyhodnocení výsledků objevil obecně platné zákony dědičnosti, které dnes nesou jeho jméno.

Vedle genetiky se intenzivně věnoval také meteorologii. Od roku 1862 až do července 1883 prováděl pravidelná meteorologická měření pro Ústřední meteorologický ústav ve Vídni. Devět z jeho třinácti vědeckých publikací se týká právě meteorologie. Jeho jméno dnes nese i první česká vědecká stanice v Antarktidě. Svými metodami navíc významně přispěl ke vzniku biostatistiky jako samostatného vědního oboru. Kromě vědecké a řeholní činnosti působil také jako ředitel Moravské hypoteční banky.
Zemřel 6. ledna 1884 a je pohřben v augustiniánské hrobce na Ústředním hřbitově v Brně. Pohřební rekviem tehdy dirigoval mladý hudební skladatel Leoš Janáček.

OSOBNOSTI AUGUSTINIÁNSKEHO KLÁŠTORA V BRNE

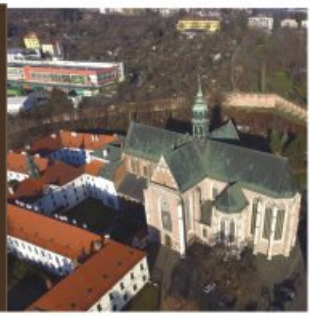
Leoš Janáček (1854 - 1928)
Český hudební skladatel

Leoš Janáček patří spolu s Bedřichem Smetanou a Antonínem Dvořákem k nejvýznamnějším osobnostem české hudby. Již jako sedmiletý chlapec zpíval ve sboru. Později byl přijat Pavlem Křížkovským jako fundatista augustiniánského kláštera na Starém Brně. Právě zde získal pevné základy hudebního vzdělání, neboť úroveň výuky byla srovnatelná s pozdější konzervatorní přípravou. Vedle hudby se mu dostalo také kvalitního všeobecného vzdělání.

Po studiích se vrátil do Brna, kde byl sbormistrem spolku Svatopluk. Dvanáct let vedl filharmonický sbor Beseda brněnská, který je dnes jedním z nejdéle existujících sborů v České republice. Současně se intenzivně zajímal o moravský lidový folklór. Spolupracoval se sběratelem lidových písní Františkem Bartošem a společně s ním a Pavlem Vášou sestavil rozsáhlou sbírku moravských lidových písní.

Přestože dnes patří k nejuznávanějším českým skladatelům, cesta k uznání nebyla jednoduchá. Dlouho se mu nedařilo prosadit ani v Praze, ani v zahraničí. Zlom nastal až roku 1916, kdy Karel Kovařovic uvedl v Národním divadle v Praze jeho operu Její pastorkyňa. O dva roky později byla opera provedena také ve Vídni, čímž se Janáčkovi otevřela cesta nejprve do Německa a následně na světová operní jeviště. Od té doby se jeho dílo stalo součástí světového hudebního dědictví.

AUGUSTINIÁNSKÉ DNY 2025

Augustiniánské dny jsou o společenství, sociální pomoci a vzdělání, díky kterým získávají spirituální význam...

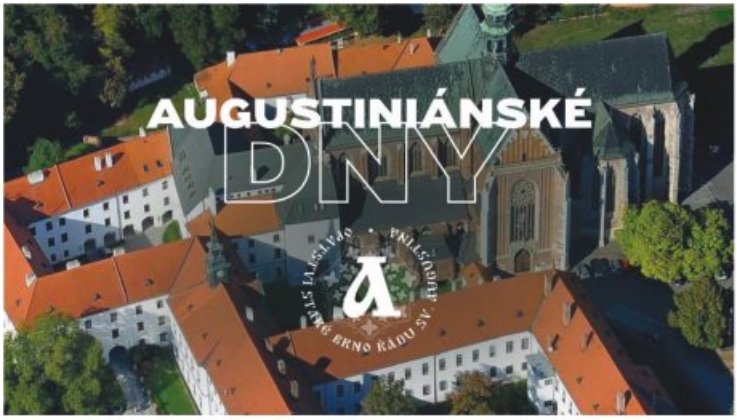
Program:

10.00 Workshop narůžovo
10.00 Interaktivní výstava o stravě
15.00 Diskuzní panel: Když léčba nekončí aneb cesta paliativní péče a výstava Pod vašimi křídly
18.00 Mše svatá

V sobotu 24. 5. 2025 se uskutečnil 3. ročník diskusního panelu ve Skleníku Augustiniánského opatství, tentokrát pod názvem „Když léčba nekončí aneb cesta paliativní péče."

Tato tradiční květnová akce vznikla díky spolupráci s našimi partnery – Masarykův onkologický ústav Brno, VZP ČR, Říjen narůžovo/Pink October a naším hostitelem. Diskuzní panel přinesl pohled předních odborníků na paliativní péči z různých perspektiv.

AKCE V MENDELOVĚ SKLENÍKU

Z původního skleníku v Augustiniánském opatství, kde G. J. Mendel prováděl v 19. století své pokusy s hrachem a položil základy genetiky, zbyly do dnešních dní jen základy. Přímo na nich však vzniká výjimečný prostor propojující historii, současnost a budoucnost, stejně jako vědu a víru. V současnosti se v něm počas roka konají různé akce.

17. 5. 2025
Brněnská muzejní noc

17. 7. 2025
Pomník Jaroslava Křiženeckého
V červenci byl odhalen pomník významného vědce, pedagoga a propagátora Mendelova odkazu. Slavnostní chvíli doprovázela přednáška jeho syna Ing. Jaroslava Kříženeckého ml., která nabídla nejen pohled do vědecké dráhy, ale i osobního příběhu zasazeného do neklidných dějin 20. století. Jaroslav Křížený ml. následně o životě svého otce přednášel v Mendelově skleníku.

5.– 6. 11. 2025
Mendelovy dny
Mendelovy dny 2025 navázali na minulé ročníky, jejichž tématem v rámci cyklu Čtyři živly byla voda a země. I tentokrát připoměli Mendela v celé šíři jeho zájmů. Hlavním motivem Mendelových dnů byl tematický přednáškový blok nazvaný Čtyři živly: Hoříme pro poznání.

SPOLOČNÉ AKCIE
SKALKA PRI TRENČÍNE A AUGUSTINIÁNSKÉ OPATSTVÍ

Ora et Ars

V priestoroch Benediktínskeho Kláštora sa **v polovici júna 2025 uskutočnilo medzinárodné sympózium Ora et Ars**, na ktorom sa zúčastnili aj umelci ako zástupcovia Hlavného cezhraničného partnera z Českej republiky. V rámci tohto projektu umelci rozjímali o živote, viere, umení a tvorili umelecké diela. Všetky diela boli prezentované verejnosti za spoluúčasti autorov a organizátorov v júli 2025 v priestoroch Kláštora Benediktínov. Účastníci zažili neopakovateľnú atmosféru.

SPOLOČNÉ AKCIE
SKALKA PRI TRENČÍNE A AUGUSTINIÁNSKÉ OPATSTVÍ

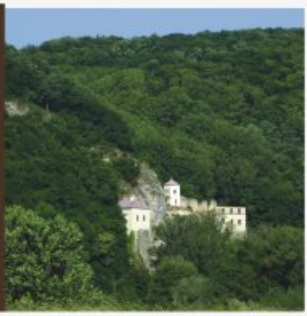
Duchovná obnova

Pred hlavnou púťou na Skalke pri Trenčíne sa uskutočnila duchovná obnova vedená bratmi augustiniánmi. Páter Jozef a páter Angelo viedli trojňovú duchovnú obnovu v Diecéznej svätyni na Malej Skalke, ktorej sa zúčastnili veriaci z okolia tohto pútnického miesta.

SPOLOČNÉ AKCIE
SKALKA PRI TRENČÍNE A AUGUSTINIÁNSKÉ OPATSTVÍ

Spoločné púte

Dňa **19. 7. 2025 sa uskutočnila Púť k sv. Andrejovi–Svoradovi a Beňadikovi na Skalke**. Zúčastnili sa i zástupcovia hlavného cezhraničného partnera, čím sa prehĺbila spolupráca medzi partnermi projektu.

Dňa **15. 8. 2025, na slávnosť Nanebovzatia Panny Márie, sa konala v Opatství Staré Brno Púť k paládiu Mesta Brna**, ktorej sa zúčastnili v hojnom počte i slovenskí pútnici zo Skalky a okolia.

SPOLOČNÉ AKCIE
SKALKA PRI TRENČÍNE A AUGUSTINIÁNSKÉ OPATSTVÍ

DOMa NA SKALkE

V dňoch **22. až 24. 8. 2025 sa uskutočnila akcia DOMa NA SKALkE, ktorá bola zameraná na prehĺbenie vzťahov mladých ľudí z pohraničného regiónu**, ktorých spája zvedavosť, túžba po poznaní, dobrovoľníctvo. Účastných bolo viac ako 100 mladých. Pre účastníkov bolo pripravených viacero workshopov - lezenie pod Skalkou, splav Váhu, turistika náučným chodníkom z Malej Skalky na Veľkú Skalku (Benediktínsky kláštor), diskusie na témy o živote, cestovaní, životnom prostredí, spoznávaní histórie, tradícii a dobrovoľníctvo. Na programe sa zúčastnili aj mladí od Hlavného cezhraničného partnera.

SPOLOČNÉ AKCIE
SKALKA PRI TRENČÍNE A AUGUSTINIÁNSKÉ OPATSTVÍ

Aktivita

V priestoroch Augustiniánskeho opátstva v Brne sa konalo jednodňové **stretnutie zamerané na prehĺbenie vzťahov ľudí z pohraničného regiónu**, s cieľom zatraktívniť služby a spoločenské aktivity, podporiť spoločné stratégie a činnosti v oblasti marketingu a propagácie kultúrnych a cirkevných pamiatok - Benediktínskeho kláštora na Veľkej Skalke a Augustiniánskeho opátstva v Brne.

STAVEBNÁ ČASŤ
OBNOVA OSVETLENIA KAPLNKY KLÁŠTORA NA VEĽKEJ SKALKE

Realizáciou projektu sa zrekonštruovalo jestvujúce osvetlenie a boli inštalované nové svietidlá v priestoroch vstupu do jaskyne, v samotnej jaskyni a vo všetkých troch kaplnkách kláštora – v Hlavnej kaplnke, v Kaplnke Narodenia Pána i v Kaplnke Umučenia Pána.

V priestoroch jaskyne bola inštalovaná nová elektroinštalácia, s novými svietidlami a novým núdzovým osvetlením. V kaplnkách sú nové svietidlá upevnené na stropoch a stenách, na miestach pôvodných svietidiel a pripojené na pôvodnú elektroinštaláciu. Pribudli i nové svietidlá na bočných stenách.

Realizácia stavebných práce prebiehala v období od júla do septembra 2025.

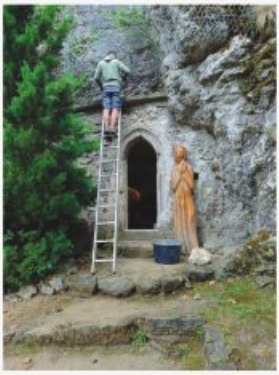

STAVEBNÁ ČASŤ
OBNOVA OSVETLENIA KAPLNKY KLÁŠTORA NA VEĽKEJ SKALKE

SKALKA
PÚTNICKÉ MIESTO

JUBILEJNÝ ROK
SV. FRANTIŠKA

10. januára 2026
10. januára 2027

PODUJATIA PÚTNICKÉHO MIESTA SKALKA 2026

SKALKA 2026 • PODUJATIA

MAREC

30. 3. ..... **19.00 • JARNÁ PÚŤ UNIVERZITNÉHO PASTORAČNÉHO CENTRA V TRENČÍNE k patrónom UPC**

APRÍL

6. 4. ..... **13.00 • Otvorenie Kláštora pre verejnosť**

12. 4. ..... **15.00 • PÚŤ K BOŽIEMU MILOSRDENSTVU**

16.00 • Slávnostná sv. omša, hl. celebrant **Mons. František Rábek**,emeritný ordinár OS a OZ SR

MÁJ

3. 5. ..... **14.30 • SKALKOHRANIE** – zábavný program pre rodiny s deťmi v Kláštore na Veľkej Skalke

7. 5. ..... **16.00 • VÝROČIE POSVIACKY DIECÉZNEJ SVÄTYNE SV. ANDREJA – SVORADA A BEŇADIKA**
Hl. celebrant **Mons. Pavol Zahatlan**, farár Nitra – Dolné mesto, trenčiansky archidiakon

29. 5. ..... **19.00 • NOC KOSTOLOV – KLÁŠTOR** – Divadlo „Benediktíni" a hudobný večer.
Účinkujú Divadielko SKALA a hudobníci z okolia.

30. 5. ..... **15.00 • PÚŤ KU GUADALUPSKEJ PANNE MÁRII – prosby a poďakovania za dar dieťaťa**

16.00 • Slávnostná sv. omša, hl. celebrant **Mons. Marián Dragúň**, rektor Kňazského seminára v Nitre

JÚN

5.–7. 6. **DUCHOVNÁ OBNOVA PRE MUŽOV** - pod vedením o. **Antona Solčianskeho**, výpomocného duchovného v Skalke nad Váhom

8. 6. ..... **10.30 • PÚŤ ZDRUŽENIA KRESŤANSKÝCH SENIOROV**
Hl. celebrant **Mons. Peter Beňo**, nitriansky pomocný biskup

8.–14. 6. Výtvarno-literárne sympózium **ORA ET ARS – SKALKA 2026** (19. ročník)

20. 6. ..... **16.00 • PÚŤ RODÍN TRENČIANSKEHO DEKANÁTU** – organizuje Centrum pre rodinu Trenčín

JÚL

11.–15. 7. Pútnická konferencia **NOVÉ SVITANIE**

15.–17. 7. **DUCHOVNÁ OBNOVA V DIECÉZNEJ SVÄTYNI** – pod vedením **Rádu menších bratov konventuálov – minoritov**

17. 7. ..... **15.00 • PÚŤ NA SVIATOK SV. ANDREJA-SVORADA A BEŇADIKA**

16.00 • Slávnostná sv. omša, hl. celebrant **P. Martin Mária Kollár OFMConv.**, kustód bratov minoritov na Slovensku.

18. 7. ..... **15.00 • Slávnostná vernisáž 19. ročníka sympózia ORA ET ARS – Skalka 2026** (Kláštor Veľká Skalka)

18.–19. 7. HLAVNÁ PÚŤ

18. 7. **19.00** hl. celebrant **Mons. Peter Beňo**, nitriansky pomocný biskup

19. 7. **10.30** hl. celebrant **Mons. František Trstenský**, spišský diecézny biskup

AUGUST

20.–23. 8. **DOMa NA SKALkE** – stretnutie mladých na Skalke pri Trenčíne

28.–29. 8. **19.00–22.00 • NOČNÉ PREHLIADKY KLÁŠTORA NA VEĽKEJ SKALKE**

26. 8.–30. 8. **OTEC A SYN** – spoločný dobrodružný a zážitkový pobyt pre otcov a ich synov.

SEPTEMBER

13. 9. ..... **15.30 • PÚŤ K SEDEMBOLESTNEJ PANNE MÁRII NA KLÁŠTORE**

16.30 • Slávnostná sv. omša, hl. celebrant **P. Miroslav Kulich OFMCap**, provinciál Rádu menších bratov kapucínov na Slovensku

20. 9. ..... **15.00 • PÚŤ FOLKLORISTOV – s poďakovaním za úrodu.**

27. 9. ..... **11.00 • PÚŤ ZDRAVOTNÍKOV** – hl. celebrant **vdp. Juraj Jendrejovský**, nemocničný kaplán z Univerzitnej nemocnice v Martine

• • •

OTVÁRACIE HODINY KLÁŠTORA V ROKU 2026

APRÍL	sobota – nedeľa ..... 13.00 – 17.00 hod.	**1. – 13. SEPTEMBER**	utorok – nedeľa .... 10.00 – 17.00 hod.
MÁJ	sobota – nedeľa ..... 10.00 – 17.00 hod.		
JÚN	utorok – nedeľa ..... 10.00 – 17.00 hod.	**16. – 30. SEPTEMBER**	sobota – nedeľa ....10.00 – 17.00 hod.
JÚL – AUGUST	utorok – piatok ..... 10.00 – 17.00 hod.	**OKTÓBER**	sobota – nedeľa .... 13.00 – 17.00 hod.
	sobota – nedeľa .....10.00 – 19.00 hod.		

Každý deň svätá omša v Diecéznej svätyni o **16.00** (v nedeľu aj o **11.00**); **1 hodinu pred sv. omšou** možnosť pristúpiť k sv. spovedi.

Každú prvú nedeľu v mesiaci o **11.00** sv. omša za dobrodincov; o **16.00** sv. omša za dar života a o **17.00** adorácia zakončená mariánskymi vešperami.

Každú druhú sobotu v mesiaci Večer milosrdenstva (**19.00** prednáška, **20.00 – 6.00** adorácia, **20.00–22.00** sv. spoveď).

Každú poslednú nedeľu v mesiaci o **11.00** sv. omša za zdravotníkov a ich rodiny.

Informácie na: www.putnickemiestoskalka.sk

Ďakujeme za každú podporu – IBAN: SK6609000000000041693683

Vydala: Farnosť Skalka nad Váhom v apríli 2026 Náklad: 1 000 ks Bezplatná publikácia
Zostavil: Mgr. Karin Pénzešová, Ing. Jozef Gerliczy, Ing. Katarína Darvašová
Odborná spolupráca: Mgr. Štefan Bučo, ThLic. Ing. Jozef Ržonca, Ing. Peter Pénzeš
Foto: archív Farnosti Skalka nad Váhom Grafika a tlač: Alfa a Omega, s. r. o.
Výhradnú zodpovednosť za obsah tejto publikácie nesú jej autori a nedá sa stotožniť s oficiálnym stanoviskom Európskej únie